

УТВЪРДИЛ:
ДЕСИСЛАВА ВАСИЛЕВА
ДИРЕКТОР ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ - БОРОВАН

ДЕЙСТВИЯ ПРИ СИТУАЦИЯ НА ТОРМОЗ В ПГТ „КОСТА ПЕТРОВ“ – БОРОВАН

Действия при разрешаване на установен училищен тормоз между ученици

Важно!

1. Да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между учениците.
2. Да се наблюдава поведението на учениците, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.
3. Преди всяка намеса да се направи преценка на ситуацията и да се прецени нейната тежест.

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз *Задължение на всеки възрастен – служител на училището е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел:*

- В случай на физически тормоз учениците трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях **незабавно**.
- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е ясно да се обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и ученикът, който е потърпевш, особено в присъствието на насилника и други ученици, защото това може да урони неговото достойнство.

Втора стъпка: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата
- Подходът се прилага от класния ръководител и/или педагогическия съветник. Важно е възрастният със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с

оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза. Като първа стъпка класният ръководител изслушва детето. Не е желателно ученикът да се изслушва съвместно с потърпевшият ученик. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението им и да дава обратна връзка.

Трета стъпка: Реакции спрямо ученика, който е обект на тормоз:

- Работата с учениците, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.
- Важно е класният ръководител да поговори с ученикът, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени.
- Погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевшия ученик, защото това допълнително ще урони достойнството на ученикът пред неговите връстниците.
- При този първи разговор е важно да се предложи на ученика подкрепа, като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно.
- Подчертава се поверителността на разговора, като се споменава кои ще бъдат уведомени за случилото се.
- Никога не трябва да се предлага среща между дете, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последици.
- Класният ръководител наблюдава ученикът в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

Четвърта стъпка: Реакции спрямо наблюдателите:

- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще.
- Класният ръководител убеждава учениците да отговарят на насилието с думи, да търсят помощ, да дава указание на кого да съобщят за случая.
- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

Училищна система за насочване към други служби

Регистриране на ситуации на тормоз

1. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва в създадена за това книга /регистър/ с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата“, „какво се е случило – кратко описание на случая“, „кога се е случило“, „участници“, „служител, регистрирал ситуацията – име и подпис“, „предприети мерки“, „отговорни участници, които са информирани (институции, органи, родители“, „как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои“. Този дневник се съхранява при педагогическия съветник.
2. Класните ръководители предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителя на ученика, с учители и с педагогическия съветник.
3. В случаите, при които поведението на ученика се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на Отдел „Закрила на детето“, Местната комисия борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм. Включване на родителите Необходимо е родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията. От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат.